SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:457

av Mats Sander (M)

Uppdrag för att underlätta för unga att få sitt första jobb

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Arbetsmiljöverket i uppdrag att se över hur föreskrifterna om minderårigas arbetsmiljö kan ändras eller förtydligas för att ge 16- och 17-åringar större möjligheter att arbeta i handeln, även med kassaarbete och försäljning av åldersreglerade varor, utan att försämra arbetsmiljön eller kraven på ålderskontroll, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det första jobbet betyder mycket. Man får sin första lön, lär sig ta ansvar, får arbetskamrater och erfarenheter som gör det lättare att få nästa jobb.

Men många unga möts av beskedet att de måste ha fyllt 18 år för att få arbeta, inte minst i handeln.

I Helsingborg finns ungdomar som tar färjan till Helsingör för att arbeta extra i danska livsmedelsbutiker. Där kan en 16-åring arbeta i kassan och få erfarenhet som kan vara svår att skaffa sig på den svenska sidan av sundet.

I Sverige finns inget generellt förbud mot att 16- och 17-åringar arbetar i butikskassan. Däremot ställs särskilda krav på arbetsmiljö, handledning och säkerhet. Vid försäljning av bland annat tobak och folköl tillkommer krav på ålderskontroll.

I praktiken förekommer det ändå att butiker kräver att kassapersonal ska ha fyllt 18 år. Det behöver klarläggas om reglerna, eller osäkerhet om hur de ska tillämpas, gör att arbetsgivare avstår från att anställa yngre ungdomar.

Det finns goda skäl att skydda unga på arbetsplatsen. Ingen 16-åring ska behöva hantera hotfulla situationer utan stöd. Men det är skillnad på att stå ensam i en butik och att arbeta i kassan med vuxna kollegor i närheten.

Arbetsmiljöverket bör därför se över hur föreskrifterna kan ändras eller förtydligas så att fler unga kan arbeta i handeln med lämplig handledning och fungerande ålders-kontroll.

Vi ska inte göra det svårare än nödvändigt för unga som vill börja arbeta.

Mats Sander (M)